

ADRIANA
TRIGIANI

Valentine



Very Valentine
Adriana Trigiani
Copyright © 2009 The Glory of Everything Company
Toate drepturile rezervate

Prima ediție în limba română
a apărut la Editura Litera în 2011.



Lira, parte a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777
e-mail: comenzi@lirabooks.ro



www.lirabooks.ro

Valentine
Adriana Trigiani
Copyright © 2012 Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactori: Gabriela Trăsculescu, Florența Simion
Corector: Cristiana Miu
Copertă: Cornel Drăghia
Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TRIGIANI, ADRIANA

Valentine / Adriana Trigiani; trad.: Cristina Tache. –
București: Litera Internațional, 2012
ISBN 978-606-600-645-3
I. Tache, Cristina (trad.)
821.111(73)-31=135.1

ADRIANA TRIGIANI

Valentine

Traducere din limba engleză
Cristina Tache





*În amintirea bunicului meu
Carlo Bonicelli, pantofar*

Leonard's of Great Neck

Nu sunt eu sora cea drăguță. Și nu sunt nici cea deșteaptă. Sunt cea hazlie. De fapt, mi se spune așa de atâta timp, de atâția ani, încât toată viața am crezut că e vorba despre un singur cuvânt: *Ceahazlie*.

Dacă ar fi să mor, și pe cuvântul meu că nu mi-aș dori una ca asta, dar dacă ar trebui să aleg un loc pentru așa ceva, aș vrea să mor chiar aici, în toaleta femeilor de la Leonard's of Great Neck. Oglinzile. Arăt suplațional¹, chiar și în 3D. Nu sunt savantă, dar e ceva cu înclinarea oglinzilor astea în mărime naturală, cu strălucirea tejghelelor albastre din marmură și strălucirea aurie a candelabrelor bogat ornamentate, care îmi creează o iluzie optică, transformându-mi imaginea într-un bețișor roz pal, lung și zvelt, de amestecat cocktailuri.

Pentru mine, este a opta petrecere de nuntă (a treia la care am avut îndatoriri oficiale) la Leonard's La Dolce Vita, numele oficial al salonului de nunți din Long Island, preferat de familie. Toți cei pe care îi cunosc, sau cel puțin toate rudele mele, s-au căsătorit aici.

Eu și surorile mele ne-am făcut debutul în 1984 ca domnișoare de onoare la nunta verișoarei noastre, Mary Theresa, care a avut la masa mirelui și miresei mai mulți cavaleri și însoțitoare decât toți invitații de la celelalte mese. O fi fost nunta verișoarei un schimb de jurăminte sacre dintre un bărbat și o femeie, dar a fost și un *spectacol* pe cînste, cu costume, coregrafie și lumini speciale, care au făcut-o pe mireasă să arate ca o stea, pe ginere – băiatul cu recuzita.

¹ Joc de cuvinte din lb. engl.: *slimsational*, de la slabă și senzațională (n.tr.)

Mary T. se consideră italo-americană de spiță regală, așa că i-a adus pe Cavalerii lui Columb să străjuiască intrarea în Sala Venețiană a Stelelor Strălucitoare.

Cavalerii erau magnifici în smochingurile lor, cu eșarfe roșii, mantii negre și tricornuri cu pene de marabu. M-am așezat la locul meu în cortegiu, în spatele celorlalte fete, în timp ce orchestra cânta *Nobody Does It Better*, dar m-am întors s-o iau la fugă atunci când cavalerii și-au ridicat săbiile, încrucișându-le deasupra noastră. Mătușa Feen m-a prins și mi-a tras un ghiont. Am închis ochii, am strâns buchetul și am luat-o la fugă pe sub lamele scânteietoare, ca și când aș fi încercat să scap nevătămată din locul acela.

În ziua aceea, cu toată teama mea de obiecte ascuțite și zăngănitore, m-am îndrăgostit de Leonard's. A fost prima mea ceremonie italienească la care participasem. Eram nerăbdătoare să cresc și să le imit pe mama și pe prietenele ei îmbrăcate de sus până jos în paiete, care beau Harvey Wallbangers din pahare mari de cristal. Când aveam nouă ani mi se părea că Leonard's are stil. Nu conta că, văzut de pe alea din Northern Boulevard, localul arăta ca un cazino alb din stuc de pe Riviera Franceză în drum spre Long Island. Pentru mine, Leonard's era o Casă a Încântării.

Experiența La Dolce Vita începe când ajungi la intrare. Alea circulară largă pentru mașini este o replică după Pemberley, al lui Jane Austen, și seamănă și cu intrarea de la Neiman Marcus, lângă mallul din Short Hills. Asta e chestia cu Leonard's: de oriunde l-ai privi, îți amintește de locuri elegante pe unde ai mai fost. Ferestrele mari, pe două niveluri, te duc cu gândul la clădirea Metropolitan Opera, în timp ce fântâna ornamentală seamănă perfect cu Fontana di Trevi. Aproape ai crede că ești în mijlocul Romei până când îți dai seama că, de fapt, apa care cade acoperă zgomotul circulației de pe I-495.

Grădina este o minune a artei peisagistice, cu dreptunghiuri lungi de merișor tuns, mărginită de șiruri scunde de tisă, garduri vii de lemn câinesc tăiate în forme ovale și arbori de ienibahar în formă de conuri răsucite precum înghețata. Tufișurile tunse cu măiestrie în formă de animale sunt așezate pe straturi de pietre de râu lucioase, un preambul potrivit pentru sculpturile de gheață care tronează în restaurantul cu fructe de mare din interior.

Luminile exterioare îți aduc aminte de localurile de striptease din Las Vegas, dar sunt mult mai stilate, becurile ascunse dând locului o lumină care clipește difuz. Ușa de la intrare este flancată de arbuști modelați în formă de semilună. Sub ei, tufișuri joase, rotunjite slujesc ca fundal pentru păsări ale paradisului, care răsar din tufișuri ca niște umbrelute de cocktail.

În timp, prind un moment să-mi trag sufletul în toaleta pentru femei, orchestra cântă *Burning Down the House*. Pentru prima dată de când a început nunta surorii mele, Jaclyn, sunt singură, și îmi place. A fost o zi lungă. Simt în ceafă încordarea întregii familii. Când o să mă mărit o să fug în secret direct la primărie pentru că oasele mele nu mai pot suporta presiunea unei alte nunți extravagante, marca Roncalli. O să pierd crevetele în sos de bere și pateul, dar o să supraviețuiesc. În lunile în care am pregătit această nuntă, aproape că m-am căptușit cu un ulcer, iar acum, desfășurarea ei îmi provoacă o zbatere a ochiului stâng pe care n-am putut s-o alin decât ținând pe el o suzetă rece, subtilizată de la bebelușul verișoarei mele, Kitty Calzetti, după ceremonia religioasă. În ciuda agitației, este o zi minunată, fiindcă sunt fericită pentru sora mea cea mică, pe care îmi amintesc cum o țineam în brațe în ziua în care s-a născut, ca pe un trandafir de porțelan Capodimonte.

Îmi privesc în oglindă poșeta de seară Martini acoperită cu paiete (un dar al miresei de la petrecerea dinaintea nunții) și-mi spun: „Aș vrea să-i mulțumesc lui Kleinfeld din Brooklyn, care a făcut-o praf pe Vera Wang

în ceea ce privește perfecțiunea rochiilor fără umeri. Și așa vrea să-i mai mulțumesc lui Spanx, geniul corsetelor, care a transformat silueta mea în formă de pară într-una de placă de surf." Mă apropii de oglindă și îmi verific dantura. Nu există nuntă italienească fără aperitive cu scoici presărate cu fire de pătrunjel, și știți unde rămân astea.

Machiajul meu profesional făcut (la jumătate de preț) de cumnata celei mai bune prietene a miresei, Nancy DeNoia, este cu adevărat rezistent. M-a fardat cam pe la opt dimineața, dar arăt impecabil, chiar și acum, la ora cinei. „Datorită pudrei *Banane* de la LeClerc", spunea sora mea mai mare, Tess. Și știa ce spunea: tenul ei a fost afectat de două nașteri. Avem și fotografiile ca dovadă.

Azi-dimineață, surorile mele, mama și cu mine, drăgălașe (aproape) fecioare, stăteam aliniate una lângă alta, pe scaune pliante, în fața Oglinzii Mamei din Epoca de Aur a Hollywoodului, în dormitorul casei din Forest Hills, construită în stil Tudor.

– Uită-te la noi, a spus mama, înălțându-și bărbia ca o țestoasă. Parcă am fi surori.

– Chiar *suntem* surori, i-am amintit în timp ce mă uitam în oglindă la adevăratele mele surori. Mama a părut afectată. ... iar tu... tu ești o mamă adolescentă.

– Să nu exagerăm!

Mama mea de șaiszeci și unu de ani, botezată Micheline după tatăl ei, Michael (toată lumea îi spune mamei „Mike"), cu fața în formă de inimă, cu ochi căprui depărtați, cu buze pline și strălucitoare de culoarea teracotei, se privea cu mândrie în oglindă. Era singura femeie din câte cunoșteam, care ajungea complet fardată la machior.

Cu excepția unicului meu frate mai mare, Alfred (Pastila Contractivă), și a tatei (căruia i se spunea Olandezul), noi, surorile Roncalli, suntem ca un club exclusiv feminin, permanent deschis. Suntem cele mai bune prietene și ne împărtășim totul, cu două excepții: nu

vorbim niciodată despre viețile noastre sexuale și despre conturile din bancă. Suntem legate de tradiții, de secrete și de fierul de călcat al mamei.

Legătura a fost cimentată atunci când eram mici. Mama organiza ieșiri „între noi, fetele“; ne-a târât la retrospectiva Nettie Rosenstein¹ de la Institutul American de Modă sau la primul nostru spectacol pe Broadway, *'night, Mother*. Când ne împingea către ieșirea din teatru mama ne spunea „Cine credea că, la final, o să se sinucidă?“, îngrijorată că ne speriasse pe viață. Priveam lumea din sală prin elegantul binoclu de operă al mamei. În fiecare an, în săptămâna dinaintea Crăciunului, ne ducea la Palm Court de la hotel Plaza, unde ne oferea ceaiul de vacanță. După ce ne umflam de fursecuri acoperite cu frișcă sau cu gem de zmeură, ne fotografiam – bineînțeles împreună cu mama – în costumația adecvată ocaziei, sub portretul lui Eloise².

Atunci când Rosalie Signorelli Ciardullo a început să vândă pudră minerală și farduri din camionetă, ghiciți pe cine a înrolat mama ca modele ambulante? Pe Tess (ten uscat), pe mine (gras) și pe Jaclyn (sensibil). Mama a făcut reclamă la produse pentru femei cu vârsta cuprinsă între treizeci și treizeci și nouă de ani, fără să-i pese că pe atunci avea cincizeci și trei de ani.

– Toți marii artiști încep cu o pânză goală, a decretat Nancy DeNoia în timp ce îmi aplica pe frunte fond de ten de culoarea cerealelor Cheerios. Eram gata să-i spun: „Oricine folosește cuvântul «artist» probabil că nu este“, dar de ce să o contrazic pe femeia care avea puterea să te transforme pentru eveniment în Cher cu ajutorul uneltelor din mâna ei?

¹ Nettie Rosenstein (1890–1980), cunoscută creatoare de modă din New York (n.red.)

² Protagonista unei serii de cărți pentru copii, în vârstă de șase ani, care a locuit într-un apartament din hotelul Plaza împreună cu bona, câinele și țestoasa ei (n.red.)

N-am mai zis nimic în timp ce ea mă atinge ușor cu buretele pe obraji.

—Mai mascăm nasul ăsta mare... a spus Nancy, exalând un miros de mentă în timp ce îmi aplica mici lovituri intenționate la rădăcina nasului. Le simțeam exact ca pe apăsarea fermă pe care sora Mary Joseph de la unitatea MASH de la Holy Agony o exercita asupra unei pungi cu gheață atunci când am fost lovită de o bătă de baseball la ora de sport, în clasa a șaptea. Asta ca să știți, sora Mary J. a spus că în viața ei nu văzuse atâta sânge curgând din capul unui om, și știa ce spune, pentru că văzuse destule ca soră în Vietnam.

Nancy Enervanta¹ s-a tras înapoi și mi-a studiat fața, ca un arhitect.

—Nasul s-a dus. Acum pot să trec mai departe la remedieri.

Am închis ochii, prefăcându-mă că meditez, astfel încât Nancy să înțeleagă aluzia și să pună capăt comentariilor despre trăsăturile mele urâte. A ales o pensulă mică, a băgat-o în apă rece și a răsucit-o într-un pătrățel cu ceva maron-albăstrui înăuntru. Am simțit o mâncărime pe sprâncene în timp ce îmi vopsea perii minusculi. Am crescut cu Madonna, iar atunci când ea s-a pensat, m-am pensat și eu. Acum plătesc pentru asta.

Îmi simțeam fața rece și pictată, până când Nancy a băgat o perie Kabuki în pudră și mi-a lustruit pielea în cercuri mici, ca dispozitivul de lustruit cu ceară caroseria de la spălătoria auto Andretti's. Când a terminat, semănam cu un cățel nou-născut, numai ochi mari și umezi și fără nas.

În toaleta femeilor iau una dintre acele pauze de rujat, pentru că eu chiar *mănânc* la nunți. După săptămâni de regim ca să intru în rochie, cred că merit un rând de cocktailuri pink lady, toate antreurile interzise de care pot să-mi amintesc și destule cannoli pentru a lăsa o gaură

¹ De Annoying, în engl.; *to annoy* = a enerva (n.tr.)

neagră pe tava rotativă din mijlocul mesei venețiene. Nu-mi fac griji. O să dau jos ce-am mâncat dansând pe versiunea prelungită a melodiei *Electric Slide*. Scotocesc în poșetă și scot rujul de buze. Nu există nimic mai rău decât buzele șterse de ruj, dar desenate cu creion de contur de culoarea prunei, de parcă ar fi un tatuaj. Așadar, umplu golul.

Încă din copilărie, eu și surorile mele jucam un joc; când nu ne îmbrăcam în mirese, ne jucam de-a pregătirea înmormântărilor noastre. Și asta nu pentru că părinții mei ar fi morbizii sau că ni s-ar fi întâmplat în mod special ceva groaznic, ci pentru că suntem italieni și, drept urmare, legea universului Roncalli este: pentru fiecare moment de fericire există și un revers. Nunțile sunt pentru tineri, iar înmormântările sunt nunțile vârstnicilor. Am învățat că amândouă necesită pregătiri de durată.

În familia noastră există două legi indiscutabile. Una este aceea de a participa la înmormântarea oricărei persoane pe care am întâlnit-o vreodată. Această obligație include rudele (cele de sânge și cele prin alianță, inclusiv verii familiei prin alianță), dar se extinde și asupra prietenilor apropiați, a profesorilor, coafezelor și doctorilor. Orice profesionist de specialitate care și-a dat cu părerea sau a pus un diagnostic de natură personală îndeplinește baremul. Există și categoria specială a celor care fac livrări, cum ar fi „Unchiul Larry“, comisionarul de la UPS¹, care s-a curățat rapid într-o sâmbătă dimineața, în 1983. Mama ne-a luat de la școală în luna următoare pentru a ne duce la înmormântarea lui în Manhasset. „Din respect“, ne-a spus atunci, dar noi știam adevăratul motiv. Îi plăcea, pur și simplu, să se îmbrace pentru astfel de ocazii.

Cea de-a doua regulă a familiei Roncalli este să accepți invitația la toate nunțile și să dansezi cu oricine te invită, chiar și cu dezgustătorul văr Paulie, care a fost dat afară

¹ Firmă de expediții și curierat (n.tr.)

de la școala de dans Arthur Murray pentru că și-a pipăit instructoroa (cazul nu a ajuns la tribunal).

Mai există și o a treia regulă: să nu vorbim niciodată despre operația estetică la nas a mamei, din 1966. Nu contează că nasul ei remodelat este o copie după nasul lui Annette Funicello, în timp ce noi, copiii ei naturali, avem profilul lui Marty Feldman. „Nimeni nu o să ghicească... numai să nu vă dați voi de gol“, ne-a avertizat mama. „Iar dacă întreabă cineva, spuneiți, pur și simplu, că linia nasului din familia tatălui este dominantă.“

–Aici erai! Mama dă buzna în toaletă, arătând ca o mandarină bandajată, toată numai volane și pene, ca și când cineva ar fi îndesat-o cu totul în blender și ar fi apăsât pe butonul „zdrobește“. Nu sunt uimitoare oglinzile astea?

S-a depărtat de oglindă, uitându-se peste umăr pentru a-și verifica spatele rochiei. Satisfăcută, îmi spune:

–Sunt o silfidă. Să nu crezi dacă cineva îți spune altceva, dieta Jenny Craig funcționează. Cum e la masa ta?

–Mai rău nu se poate.

–Ei, hai! Ești la masa Prietenilor. Tu ești cea care trebuie să înviorizeze atmosfera, mă îndeamnă, strângându-și pumnii și lovindu-i unul de altul, ca și când ar fi bătut niște ouă, gest pe care-l uram, dar în zadar.

–Mamă, te rog.

–Atitudinea asta negativă te inhibă. Se scurge din tine ca petrolul în largul mării. M-a privit în timp ce își dădea cu ruj pe buze fără să se uite în oglindă. Apoi a închis cu zgomot cilindrul argintiu. Trebuia să-ți aduci un partener dacă nu voiai ca fiecare cuplu pe care îl cunoaștem să-ți ofere fiii necăsătoriți ca pe frigărui.

–Familia Delboccio vrea să mă cupleze cu Frank.

M-am sprijinit de perete și mi-am încrucișat brațele pentru că, de fapt, nu puteam să mă așez în rochia asta. Corsetul mi-ar fi zdrobit splina.

–Ce veste grozavă! Vezi, soarta te-a adus la masa Prietenilor.

– Mamă, Frank e homo.

– Of, așa sunteți voi, fetele. Vă folosiți de eticheta asta de câte ori aveți ocazia. Ce dacă bărbatul are patruzeci și trei de ani, n-a fost niciodată însurat și invită în fiecare primăvară, pe câte o insulă, tot clubul de jocuri mahjong al maică-sii? Asta nu înseamnă neapărat că e gay. Poate că este doar un heterosexual care, din întâmplare, miroase bine, știe să se îmbrace și vorbește politicos cu oamenii în vârstă. Fă-mi o favoare. Întâlnește-te cu Frank. Mergeți la dans! Duceți-vă la muzee! La restaurante! O să te învârti prin oraș bine îmbrăcată și o să te distrezi cu un tip arătos care știe să se poarte cu o femeie! *Petrecăreț* – asta este, de fapt, adevăratul sens al cuvântului *gay*¹.

Mama mă privește și orice expresie mi s-ar întipări pe față îi înmoaie inima – așa s-a întâmplat de când mă știu. Este de partea mea, iar eu sunt tot timpul conștientă de asta.

– Ai atât de multe de oferit, Valentine. Nu vreau să te irosești. Ești o învingătoare! Ești simpatică! Mă îmbrățișează strâns. Stai să te privesc. Îmi ia fața în mâini. Ești cu totul deosebită. Minunații tăi ochi mari și căprui sunt depărtați atât cât trebuie. Buzele tale, slavă Domnului, sunt din partea familiei mele. Buzele celor din familia Roncalli sunt atât de subțiri, încât au nevoie de bandă cu arici ca să stea închise când mănâncă. Iar nasul tău, în ciuda celor spuse de Nancy astăzi...

– Mamă, mă simt bine.

– A fost grosolană. Dar mi-am mușcat limba, pentru că există două persoane pe care nu trebuie să le contrazici niciodată: machiorul și instalatorul. Ambii pot să te ruineze. Iar nasul tău este perfect. Are rădăcina zveltă, ceea ce-l face să arate seducător din profil, și este drept, în timp ce al meu avea o umflătură.

Sunt uimită că mama pomenește de Operație.

– Chiar avea?

¹ În engl., *gay* înseamnă și vesel (n.tr.)

Nu i-am văzut nici măcar o dată vechiul nas. Mai există o singură fotografie a mamei cu vechiul nas, dar este o poză de grup cu colegii de la cercul de franceză din liceu, iar capul ei este atât de mic, încât este dificil să-l vezi.

—O, da, aveam o umflătură hidoasă. Dar știi, n-am făcut o dramă din asta. Era doar un defect pe care îl puteam remedia. Există lucruri în viață pe care le poți corecta. Corectează-le și mergi mai departe.

—Vrei să spui că am nevoie de o operație la nas?

—Eu nu m-aș atinge de el. Pe deasupra, o persoană înaltă ca tine își poate permite un astfel de nas. Așa că fi recunoscătoare că ai moștenit de la familie trăsăturile mai impresionante.

—Mulțumesc, mamă.

La un metru șaptezeci și trei, majoritatea oamenilor cu greu te-ar considera înalt, dar în familia mea eram un sequoia gigantic.

Mama își deschide poșeta creație Alviero Martini cu paiete, scoate un pulverizator cu capac roșu Dolce & Gabbana și își parfumează ceafa.

—Vrei și tu? se oferă ea.

—Nu. Cred că o să mă întorc la masa Prietenilor cu parfumul meu natural de mosc.

Mama ridică brațul și își pulverizează părul pieptănat într-un coc în formă de croasant, presărat cu paiete corai care, în funcție de latitudinea și de longitudinea ta în luminile de pe ringul de dans, te-ar putea orbi pe viață.

Când eram mică îi urmăream transformarea în fața oglinzii înaintea unei seri petrecute în oraș cu tata. Stătea la măsura de machiaj, eficientă și organizată, și își studia uneltele. Desfăcea cu zgomot pudriere, deșuruba căpăcelele tuburilor și agita flacoane. Apoi cădea pe gânduri în timp ce răsucea creionul dermatograf în ascuțitoare. În cele din urmă, în coșul de gunoi cădea o serpentină lucioasă maro-ciocolatie. Lua creionul și se mângâlea sub ochi, pregătindu-se pentru operațiunile

mai ample. Apuca o pensulă și o scufunda într-o cutie cu pudră, iar apoi, ca și când ar fi fost Michelangelo pictând genele unui sfânt de pe tavanul Capelei Sixtine, își trecea pensula cu mișcări scurte pe sub arcade.

– S-a întâmplat ceva, Valentine?

– Nu. Doar că te iubesc. Atâta tot.

– Ard de nerăbdare... începe mama, apoi se oprește să se gândească. Știi ceva, dacă o să fi singurul meu copil care nu o să se căsătorească până la adânci bătrâneți, o să-ți fiu alături și o să fiu mândră de tine toată viața. *Dacă* asta îți dorești.

Poate că asta îmi place cel mai mult la ea. Mama crede că a fi nemăritată este o infirmitate, un echivalent cu a fi ciung, dar nu mă face niciodată să simt că trebuie să fiu de acord cu ea.

– Mamă, sunt fericită.

– Ai putea fi și mai fericită.

– Cred că ai dreptate.

– Aha. Își îndreaptă degetul spre mine. Poți să-ți reinventezi viața în condițiile impuse de tine. Nu trebuie să locuiești cu mama mea și să faci pantofi.

– Îmi place munca pe care o fac și îmi place unde locuiesc.

– N-o să înțeleg niciodată. Tot ce mi-am dorit mereu a fost să plec. Și nu mi-a plăcut vreodată să fac pantofi.

Eu și mama intrăm braț la braț în sala de petrecere, arătând ca doi asteroizi, unul roz, celălalt de un portocaliu strălucitor, plutind pe un cer albastru-Tiepolo. Apoi îmi dau seama că nu asta este motivul pentru care invitații se uită la noi. Probabil li se pare că o susțin pe mama – cu alte cuvinte, fie a băut prea mult, fie, Doamne ferește, este destul de bătrână pentru a avea nevoie de ajutor. Aproape că aud învârtindu-se angrenajele din creierul mamei, în timp ce și ea este cuprinsă de același simțământ. Îmi dă drumul la braț cu un gest larg și face o piruetă completă de 360 de grade în centrul ringului de dans gol. Fac o reverență, ca și când ne-am fi plănuit mișcarea.

Mama flutură tinerește mâna către mine în timp ce plutește spre masa părinților, lăsându-mă să mă întorc la tirania Prietenilor.

Proaspăta soacră a surorii mele, doamna McAdoo, poartă un corsaj elaborat, împopoțonat cu trandafiri purpurii, care atârnă greoi pe rochia lila de crep ca un cauciuc roșu-rubiniu. Pielea palidă a doamnei McAdoo se potrivește perfect cu părul tuns bob, scurt până la bărbie. Mama nu și-ar permite niciodată vreo șuviță de păr alb pe cap. Singurul lucru alb pe care îl veți găsi în imediata apropiere a persoanei ei este mozaicul din holul de la intrarea în casa familiei noastre. „Matroanele ar trebui să stea la pușcărie! Pe deasupra, eu nu cred în încărunțire“, spunea mereu mama. „Este o reclamă la moarte. Albește, și-ai putea spune la fel de bine – făcând un semn cu mâna către depărtări – vino și ia-mă Moarte!“ Nu. Mama are părul de un castaniu închis strălucitor, acum și pentru totdeauna (sau pentru câtă vreme îl va produce L'Oreal).

Privesc în jurul meu, fix 312 invitați. Seara trecută erau doar niște post-aturi pe bufetul din bucătăria mamei, iar astăzi stau la masa pe care o merită în funcție de o ierarhie italo-americană proprie familiei mele. Primul rând: părinți, prieteni apropiați, profesioniști, colegi de muncă, veri, copii. Al doilea rând: rubedeniile prin alianță. Și al treilea: izolații (rude cărora nu le vorbim pentru că s-a întâmplat ceva rău, nu contează că nu ne amintim ce anume); mitocanii (care au confirmat târziu participarea) și senilii (nu întrebați mai multe).

Probabil că par părăsită pe ringul de dans. De ce nu mi-am adus un partener? Gabriel s-a oferit, dar n-am vrut să-l fac să se simtă obligat să dea din mâini alături de verișoara Violet Ruggiero la dansul găinii, pe căldura asta. Cum se face că dintre toți cei aflați în încăperea asta eu sunt singura care are sub patruzeci de ani și este nemăritată? Simțindu-mi stinghereala, fratele meu, Alfred, mă ia de mână când începe să cânte muzica. Este cam ciudat să valsez pe *Can You Feel the Love Tonight*

cu unicul meu frate, cu care am o relație încordată, dar încerc să mă comport normal. Până la urmă, este un partener de dans, chiar dacă îmi este rudă de sânge. Ne mulțumim cu ce avem.

– Mulțumesc, Alfred.

– Dansez cu toate surorile mele, îmi răspunde el, ca și când ar bifa o listă cu ce are de făcut pentru mecanicul de la tinichigieria de eşapamente Midas.

Ne legănăm câteva momente. Mi-e greu să port o conversație cu fratele meu.

– Știi pentru ce a inventat Dumnezeu frații în familiile italiene?

Mușcă momeala.

– De ce?

– Deoarece știa că surorile nemăritate au nevoie de cineva cu care să danseze la nunți.

– Ai face bine să vii cu o glumă mai bună la toas-tul tău.

Are dreptate, și asta nu mă bucură. Fratele meu are treizeci și nouă de ani, dar nu pare a fi un tată de vârstă medie cu doi copii. Eu văd doar băiatul meticulos și cu nasul pe sus care avea numai note de zece și nici un prieten în școală. Singura dată când își schimba dispoziția morocănoasă era joia, zi în care venea menajera la curățenie, iar el o ajuta să frece faianța. Atunci, Alfred era cel mai fericit – când avea o perie în mână și amoniac în găleată.

Alfred are încă din tinerețe în creștet aceeași șuviță rebelă, ca linsă de vacă, și aceeași expresie serioasă. Moștenește și vechiul nas al mamei, și buza de sus subțire dinspre partea tatei. Nu are încredere în nimeni, nici măcar în cei din familie, și poate vorbi ore întregi despre păcatele presei și ale guvernului. Alfred îți poate pune întotdeauna la dispoziție un articol despre Judecata de Apoi. El este primul care telefonează când arde o casă în direct pe New York 1 și primul care trimite o mulțime

de e-mailuri când se anunță o invazie de ploșnițe pe Coasta de Est. Este, de asemenea, expert în toate bolile care afectează familiile de descendență mediteraneeană (tulburările de imunitate sunt specialitatea lui). Ultima masă de Crăciun am petrecut-o ascultându-i lecția despre predispoziția la diabet, chestie care a făcut, de fapt, ca prăjitura „baba cu rom“ să alunece lin pe gât.

—Ce mai face buni? mă întreabă.

Mă uit la bunica noastră, Teodora Angelini, mama mamei mele, care a fost pusă la masa Senililor pentru a putea sta cu verișoarele ei și cu ultima ei soră în viață, strămătușa mea Feen. În timp ce companionii buncii sunt aplecați peste farfurii, alegând nucile presărate pe salată, ea stă dreaptă, într-o poziție militărească. Bunica mea este un trandafir roșu solitar într-o grădină de mă răcini cenușii.

Cu rujul ei roșu-deschis, cu deux-pièces-ul de vară roșu din pânză de in, cu părul alb mereu coafat și cu ochelarii mari, cu rame octogonale negre din бага, arată ca o grațioasă doamnă din Upper East Side care nu a muncit nici o zi din viața ei. Adevărul este că singurul lucru pe care îl are în comun cu această societate de matroane este deux-pièces-ul ei făcut la comandă. Buni muncește și are propria ei afacere. Noi facem pantofi de nuntă la comandă, în Greenwich Village, încă din 1903.

—Buni se simte minunat, îi răspund.

—De-abia poate merge, spune Alfred.

—Are nevoie de operație la genunchi, continui.

—Are nevoie de mai mult decât atât.

—Alfred, cu excepția genunchilor, este într-o formă excelentă.

—Tu vezi întotdeauna totul în roz, oftează Alfred. Te înșeli. Buni are aproape optzeci de ani și se mișcă din ce în ce mai greu.

—E ridicol. Locuiesc cu ea. E mai vîoie ca mine.

—Nici nu e greu.

Iat-o. Împunsătura. Nu vreau să mă cert la nunta surorii mele, așa că las de la mine, dar el continuă.

– Buni nu va fi la datorie pentru totdeauna. Ar trebui să se pensioneze și să se bucure de copii. Chiar pe lângă noi există un centru pentru bătrâni destul de decent.

– Iubește orașul. Ar muri în suburbii.

– Sunt singura persoană din familia asta care poate înfrunta adevărul. Trebuie să se retragă. Sunt dispus să-i cumpăr un apartament.

– Ce generos ești!

– Nu mă gândesc la mine.

– Atunci ar fi prima dată când faci asta, Alfred.

Legea junglei din familie își intră în atribuțiuni. Tonul lui Alfred, expresia feței mele și faptul că am încetat să dansăm lansează un semnal de alarmă tăcut către surorile mele. Simțind cearta, Tess vine la marginea ringului de dans și își încrucișează privirea cu a mea. Îmi aruncă acea privire care spune: „Ai nevoie de mine?”

– Mulțumesc pentru dans.

Îi întorc spatele lui Alfred și mă îndrept către masa Prietenilor, care este acum pustie, pentru că toți cei peste șaiszeci de ani s-au bulucit pe ringul de dans pentru o versiune mai rapidă a lui *After the Lovin*.

Mă strecor prin îmbulzeală pe lângă mama și tata.

– Este cântecul nostru! ciripește mama în timp ce ține mâna tatei în sus, ca pe o panglică de 1 Mai.

Se strâng unul în altul, iar mama își lipește obrazul de al tatei. Par doi gemeni siamezi uniți în zona pomeților. Engelbert Humperdinck a fost cântărețul preferat al mamei până când Andrea Bocelli i-a provocat primul catarsis emoțional din viața ei. Ascultă Bocelli în mașină, merge prin Queens și plânge. Printre lacrimi, spune: „N-am nevoie de terapie pentru că Andrea îmi alină necazurile”.

Mă așez la masa pustie a Prietenilor, iau furculița și o înfig în salată. Mi-a trecut pofta de mâncare. Las jos

furculița și studiez ringul de dans aglomerat, care, văzut cu ochii pe jumătate închiși, arată ca o pictură pointilistă creată din paiete, mărgelile negre și cristale Swarovski pe o pânză de lamă.

– Ce ți-a spus Alfred? mă întrebă Tess, strecurându-se pe scaunul de lângă mine.

Tess, mai mare decât mine cu un an și jumătate, este o brunetă cu umeri lați și fără șolduri. Rochia de domnișoară de onoare o face să arate ca o cupă de șampanie. În ciuda aspectului ei fizic senzațional, este cea mai doxată dintre cele trei surori, poate pentru că Alfred o pune să-i țină cartonașele cu desene și cuvinte, încă de când ea avea patru ani. Tess are aceeași față în formă de inimă ca mama, și în ceea ce privește frumusețea nasului ocupă locul al doilea în familie. Părul ei negru ondulat se potrivește cu genele ei atât de dese, încât nu are niciodată nevoie de rimel.

– Mi-a dat de înțeles că sunt o ratată.

Trag de partea din față a rochiei ca și când aş scoate o pungă Hefty dintr-un coș de gunoi.

– Mie mi-a spus că nu sunt o mamă bună. Crede că le las pe Charisma și pe Chiara de capul lor.

Arunc o privire la masa venețiană, unde Charisma, în vârstă de șapte ani, face o gaură într-un cannolo și i-l dă Chiarei, de cinci ani, care împrăștie umplutura. Tess dă ochii peste cap.

– Suntem la petrecere. Lasă-le și pe ele să se distreze puțin.

– Alfred vrea ca bunica să se retragă.

– Face o adevărată campanie. Tess își studiază rujul în lama de la cuțitul de unt. Știi, centrele alea pentru bătrâni pot fi chiar frumoase.

– Nu-mi spune că ești de acord cu el!

– Hei, sunt de partea ta, spune Tess cu blândețe.

– De fiecare dată când Alfred aduce vorba despre asta, parcă m-ar înjunghia.

– Pentru că îți pasă de buni. Tess bagă cuțitul într-o untieră în formă de trandafir, apoi își unge un rest de chiflă luată de la Bob Silverstein. Iar firma de pantofi îți asigură existența.

Sora mea are un aer plictisit, ceea ce îmi spune că avusese aceeași discuție cu Alfred și nu ajunseseră la nici un rezultat.

Nu vreau să stric petrecerea, așa că schimb subiectul.

– Cum e la masa ta?

– De ce ne-a împrăștiat mama ca pe negociatorii ONU? Nu-și dă seama că, de fapt, ne plăcem și ne dorim să stăm împreună? Bine, poate să-i pui pe Alfred și pe Toc-Toc la masa Îngâmfașilor...

– Spune Pamela! Vrei război în familie?

Alfred este însurat cu Pamela de treisprezece ani. Ea are un metru cincizeci și poartă tocuri cui de doisprezece centimetri chiar și la plajă, ba se zvonește că și în timpul sarcinii. Am botezat-o Toc-Toc pentru că așa fac tocurile ei când merge cu pași mici și repezi. Minionele au lumea la picioare. Nimic nu este mai tentant pentru un bărbat decât o femeie pe care să o bagi în buzunar.

– Aș vrea să fiu cât tine de înaltă, îmi spune Tess cu simpatie. Cel puțin tu ești plină de viață. Pam n-are nici un haz. Oricum, se potrivesc perfect unul cu altul. Alfred e încuiat, iar Toc-Toc este totalmente anostă. Lingura asta – Tess o ridică în aer – are mai multă personalitate.

Tess le aruncă o privire Charisimei și Chiarei care au luat niște măslin negre de pe platourile cu crudități și le-au pus pe ochi. Fetele râd când măslinile le cad de pe față, pe podea. Tess le face semn să înceteze. Fetele o rup la fugă. Tess îl atenționează pe soțul ei, Charlie, să le supravegheze pe fete, dar acesta este prins în discuție la masa mitocanilor și ascultă văicărelile oaspeților despre locurile lor mizerabile de lângă bucătărie.

– Uită-te la băieții lui Alfred, îi spun lui Tess.

Nepoții noștri, Alfred Junior și Rocco, cu papioanele lor și cu șervetele apretate în poală, par niște bancheri în miniatură.

— Am auzit că Pamela i-a trimis la cursurile de bune maniere de la Our Lady of Mercy. Sunt așa de bine-crescuți, oftează Tess.

— Au de ales? Îmi ridic din nou partea din față a rochiei. Mă uit la ceas. Parcă au trecut cincisprezece ani între supă și salată. Domnul Delboccio mi-a pus mâna pe fund.

— Scârbos, spune Tess.

— Să-ți spun drept, cu corsetul pe mine nici măcar n-am simțit. Aș putea sta pe o tigare încinsă și n-aș băga de seamă.

— Atunci cum știi că te-a pipăit?

— După expresia de pe fața doamnei Delboccio. Am crezut că o să ia candelabrul și-o să-l bată cu el.

— Probabil că a băut prea mult. Și este și foarte cald. Băutura ți se urcă, pur și simplu, la cap și-ți murează creierul. Promite-mi că o să te măriți pe viscol.

— Promit. Și promit că o să merg la primărie într-o marți.

— Ei, nici chiar așa, o să pierzi toate astea. Tess se răsucește în scaun și se uită la marea de rude. Se întoarce la loc. Bine, merge și la primărie. O să purtăm deux-pièce-uri. Deux-pièces de zi și un mic buchețel de flori prins de încheietura mâinii.

Chelnerii în fracuri se scurg din bucătărie pe ușile ca de vapor asemenea unor fulgi de ciocolată în aluatul de prăjitură. Într-o singură mână poartă tăvi argintii enorme, pline de farfurii acoperite cu capace de metal. Cu cealaltă mână, deschid stative de metal pe care așază tăvile. Farfuriile pline cu mușchi de vită succulent, cu o garnitură fină de piure de cartofi și sparanghel proaspăt sunt așezate cu rapiditate pe mese. La vederea mâncării care se servește la mese, ringul de dans se golește instantaneu. Invitații se

întorc la mesele lor ca o echipă de fotbal care se îndreaptă la pauză spre vestiare. Tess se ridică.

– Trebuie să plec. Vine felul principal.

Prietenii își reiau locurile și dau aprobator din cap la vederea farfuriilor. Mușchiul de vită este foarte scump, demonstrând astfel un nivel de opulență pe care italo-americii îl apreciază mai mult decât sfârșitul Războiului Rece și tuburile cu pastă de anșoa pregătite la comandă.

– Și, cum merge atelierul de pantofi? Întreabă Ed Delboccio. Capul lui chel arată ca mormanul de platouri din argint masiv pe care chelnerii le-au stivuit într-un colț. Spune-mi și mie, chiar se mai caută pantofii lucrați manual?

– Categorie. Încerc să nu fiu tăioasă, dar probabil că nu mi-a ieșit de vreme ce toți cei de la masă își ridică privirea spre mine.

– Nu te supăra, îmi spune domnul Delboccio și zâmbește. E doar o întrebare de dragul conversației. Pentru ce ar comanda cineva pantofi personalizați când îi poți cumpăra ieftin de la mallurile pline cu magazine de marcă? De pildă, Shirley a mea este o obișnuită a magazinelor alea mari, KGB...

– DSW, îl corectează soția lui.

– N-are importanță. Vreau să spun că am economisit o grămadă de parale cu reducerile din prăvăliile astea, credeți-mă.

Doamna Delboccio îl lovește ușor cu cotul.

– Pentru Dumnezeu, Ed, e cu totul altceva. Nu cumperi pantofi de la Valentine cum cumperi de la Payless. Sunt de lux. Iar Valentine lucrează cu Teodora, este... Arată cu furculița spre mine, căutându-și cuvântul.

– Ea este maestrul, iar eu sunt ucenicul.

– Și ai grijă și de bunica ta, nu-i așa? Întreabă doamna Delboccio.

– Are grijă singură de ea.

—Dar locuiești cu ea, ceea ce este foarte frumos. Renunți la libertatea ta ca să ai grijă de Teodora. E un gest frumos din partea ta.

Doamna Delboccio zâmbește, cu buzele strânse ca fermoarul buzunarului de la portofel unde ții mărunțișul. Părul ei roșu aprins este adunat în vârful capului și dat cu fixativ strălucitor. Își aranjează colierul de aur *stampato* care îți atrage privirea. Unghiile ei purpurii se asortează cu rochia, care, la rândul ei, se asortează cu pantofii.

—Rareori găsești în ziua de astăzi un copil care să aibă grijă de o persoană în vârstă, spune domnul Delboccio, aplecându-se spre mine atât de mult încât îi simțeam respirația — un amestec de scorțișoară și de tobă. Nu era tocmai îngrozitoare, doar înțepătoare. De-asta fac economii. O să aleg unul dintre apartamentele acelea incluse în programele sociale. O să trebuiască să plătesc pentru ceea ce părinții mei și ai lui Shirl au primit gratis. Când va veni vremea, Doamne ferește, copiii noștri nu cred că ne vor primi la ei.

Doamna Delboccio îl săgetează cu privirea.

—Ei, hai, Shirl, sunt sigur că n-ar face așa ceva. Fii convinsă. Domnul Delboccio ia cuțitul și își pune niște piure pe carnea pe care o are deja în furculiță, apoi o bagă în gură. Au viețile lor. Nu sunt ca generația noastră. Noi i-am ținut pe toți membrii familiei, indiferent de starea lor mintală. Nu-i văd pe copiii noștri făcând la fel.

—Pentru ce te-ai apucat de făcut pantofi? mă întreabă doamna La Vaglio.

Este o blondă minionă, cu coafura Lindei Evans din filmul *Dinastia*. Și totuși, Familia La Vaglio locuiește în Ohio, deci presupun că povestea mea n-a ajuns până în Vestul Mijlociu.

—Predam engleza la liceu în Queens... încep eu.

—Și atunci a avut loc ruptura aia neplăcută de prietenul tău. Câți ani ai fost cu el? mă întrerupe ea.

Cred că, până la urmă, povestea mea a răzbătut până în Ohio.

— În facultate și o scurtă perioadă după aceea.

Nu o să le dau oamenilor ăstora un calendar al evenimentelor. Mi-ar scrie pe frunte cu pastă de măsline un F de la Fraieră.

— Prima ta dragoste, spune doamna Delboccio și se uită la soțul ei. Povestea mea și a lui Ed este aceeași, doar că a avut alt final. L-am întâlnit când aveam optsprezece ani. La douăzeci și patru ne-am căsătorit. Și iată-ne aici.

— Sunteți un exemplu pentru noi toți, spun, punând prea multă sare în salată.

— Mulțumesc, răspunde Shirley cu superioritate.

— Mama ta era foarte îngrijorată pentru tine atunci.

Sue Silverstein se întinde și mă mângâie pe mână.

— Nu avea de ce să se îngrijoreze. Îmi plac întorsăturile pe care le ia viața mea.

E splendid. Când prietenii părinților mei beau prea mult, îmi spun lucruri pe care mama nu mi le-ar spune.

— Atitudinea pozitivă este totul, spune Max Silverstein, agitându-și furculița spre mine.

— Știi, fiul nostru, Frank, este absolut disponibil. Doamna Delboccio soarbe din vin. Nu este homo, adaugă repede. E doar pretențios.

— Păi, chiar caut pe cineva pretențios, spun cu un zâmbet forțat.

Doamna Delboccio își strânge soțul de picior pe sub masă ca să-și amintească faptul că am spus ceva de bine despre Frank.

— De când te-a părăsit? mă întreabă domnul Delboccio.

— Ed! chițăie soția lui.

— De trei ani, mormăi.

Domnul Delboccio fluieră încetișor.

— Trei dintre cei mai frumoși ani.

–Acum te întâlnești cu cineva? întrebă doamna La Vaglio.

–Dacă s-ar fi întâlnit, l-ar fi adus la nuntă. Doamna Delboccio vorbește despre mine de parcă vinul pe care îl dau pe gât ar fi o poțiune magică ce m-a făcut invizibilă.

–Ar putea să-și găsească pe cineva. Uită-te la ea. Domnul Delboccio se uită la sânii mei ca și cum ar fi doi pești exotici care înoată în direcții diferite într-un acvariu. Probabil că vrea să se descurce singură.

–Nu vă faceți griji pentru mine, spun scrâșnind din dinți. Mă simt bine.

–Nimeni nu spune că n-ar fi așa.

Domnul Delboccio își termină cocktailul cu bourbon și ceai cu gheață și aruncă paharul pe masă ca pe o secure. Mă uit în jur după cei care servesc. Cineva trebuie să-l întrerupă pe tipul ăsta, nu? Chelnerul îmi înțelege greșit semnul și aduce un bol pentru sos, plin cu *jus*. Domnul Delboccio îl ia și înmoaie în el ce i-a mai rămas din carne.

–Valentine, uite cum stau lucrurile. Ca femeie, ai o ocazie. E ca o fereastră care-ți permite să-ți arăți corpul, și fața, și vitalitatea pentru a atrage un bărbat. Prin urmare, trebuie să pui mâna pe un bărbat cât timp fereastra este deschisă, pentru că, odată închisă, bang, ai pierdut ocazia și te trezești într-o cămăruță fără aer. Singură. Înțelegi? Nu mai ai oxigen. Nimeni nu poate supraviețui acolo. Ai priceput? Tic. Tac. Un bărbat poate găsi oricând o femeie, dar o femeie nu poate găsi oricând un bărbat.

–Ed, s-a terminat cu bourbonul pentru tine. Doamna Delboccio îi îndepărtează paharul. Mă privește ca și când ar vrea să se scuze. Valentine are toată viața în față.

–N-am spus niciodată că n-o are. Dar îți amintești de sora mea, Madeline, care s-a mutat cu mama când mama a făcut tumoarea la creier? Biata mama suferea de o durere de cap, care s-a dovedit repede a fi cauzată de o tumoare canceroasă. În fine, câți ani avea atunci Mad? Cel mult treizeci. S-a mutat la ea, a avut grijă de mama

până a murit, odihnească-se în pace, iar apoi Madeline a rămas acolo, unde era să se ducă? A rămas fată bătrână, și mătușă pe deasupra. Ed își caută chifla să o ungă cu unt. A mâncat-o deja, așa că se întinde și o ia pe a nevastei. Fiecare familie italiană are pe cineva ca tine.

Deschid gura să-l contrazic, dar nu-mi iese nici un cuvânt. Poate că are dreptate. Îmi imaginez viitorul într-un cămin pentru femei în vârstă și nemăritate. În salonul de vizionări TV din Căminul pentru Singuratice Roncalli ar trona pe polița șemineului capetele (din ipsos, desigur) ale lui Phyllis Diller, Joan Rivers și Susie Essman. O captură de zile mari pentru fete, care ar provoca hohote de râs. După cum merg lucrurile în seara asta cred că ar trebui să-mi rezerv o cameră acolo mai repede decât credeam.

—Madeline a fost o sfântă. A luat o povară de pe umerii noștri, ai celorlalți, spune doamna Delboccio, netezindu-și șervetul din poală.

—Poți trăi și fără să fi căsătorit, ciripește doamna La Vaglio.

La masă se așterne o tăcere de moarte, în timp ce prietenii își taie carnea. Mă uit la ceas. Oricine crede că timpul zboară ar trebui să vină și să stea la masa Prietenilor, unde felul principal a durat mai mult decât războiul peloponesiac. În momentul ăsta aş face aproape orice să stau la masa Mitocanilor.

Domnul Delboccio se apleacă, uitându-se practic pe sub rochia mea.

—Dumnezeu a creat bărbatul și femeia ca să fie împreună.

Mă las pe spate și îmi pun șervetul în jurul gâtului și peste corsaj, ca un plastron.

—Câți pantofi faceți pe an? vrea să știe domnul Silverstein, Domnul să-l binecuvânteze.

—Anul trecut am făcut aproape trei mii de perechi.

—Câți oameni aveți?

—Trei cu normă întreagă și patru cu program parțial.

–O-ho, e o afacere frumoșică, zâmbește aprobator domnul Silverstein.

Orchestra cântă acordurile de început ale melodiei *Good Vibrations*; Prietenii își abandonează cuțitele și furculițele.

–He-he, este un potpuriu cu cei de la Beach Boys! anunță domnul Silverstein.

Se ridică toți de la masă; femeile își aranjează rochiile pe talie, pe șolduri și la spate, apoi se îndreaptă spre ringul de dans, urmate de soți.

Rămân la masa goală și ridic picioarele pe ea. Tess se strecoară pe scaunul de lângă mine, în timp ce tata o duce pe mătușa Feen la masa Senililor. Tata studiază încăperea, apoi se îndreaptă rapid spre noi. Are doar un metru șaizeci și cinci, dar este bine proporționat, ceea ce-l face să pară mai înalt. Are părul des și grizonant, un nas tipic proeminent Roncalli și buzele strânse ale celor din familia lui.

–Doamne, sfinte, simt că fierb! Tata își aranjează papionul ca și când ar fi un buton de reglat aerul condiționat. Tocmai am scos-o pe mătușa Feen afară la o țigară și am crezut că o să facă un atac. Se așază lângă Tess. Știți că încă mai fumează un pachet pe zi? Probabil că plămânii ei arată ca o strecurătoare de spaghete. Cum rezistați, fetelor?

–Fantastic, mințim.

–Mama voastră vrea să cânt *Butterfly Kisses* pentru sora voastră, dar nu știu deloc cântecul.

–N-o lăsa să mai bea. Altfel, o să cânte *You Gotta Get a Gimmick* de pe albumul „Gypsy“, cum a făcut la aniversarea voastră de douăzeci și cinci de ani, spune Tess.

–A avut câteva luni sciatică după aia, își amintește tata dând din cap.

–Nu încerca să cânți, tată! Spune-le să pună CD-ul și invit-o la dans pe Jaclyn, îi sugerez.

—Asta i-am spus și eu mamei voastre, dar știți cum e ea, crede că nunțile sunt o ocazie ca să organizezi audiții pentru *American Idol*. Eu mă ocup cu amenajarea parcurilor, nu lucrez pentru Simon Cowell. Nu e nimic neobișnuit ca un Roncalli, un Angelini sau un trăsmit de pe stradă să urce pe scenă și să cânte. În orice moment fratele meu poate apărea pe scenă interpretând primul act din *Omul din La Mancha*. Credeți-mă. Este la un gin tonic distanță de *The Impossible Dream*.

Sora noastră, Jaclyn, este magnifică în rochia ei de mireasă simplă, fără umeri, cu fusta vaporosă din tul. Se învâрте printre mese și talia mică i se răsuțește, făcând-o să arate ca un mixer din al cărui vas se scurge glazură albă.

Mama venise cu ideea să țiească corsajul rochiei albe din *peau de soie* cu o panglică irizantă de culoarea mentei, pentru a-i pune în evidență ochii verzi. Buni îi făcuse o pereche de pantofi clasici cu toc, din piele de culoare verde-deschis. Am lustruit pielea până când verdele a fost îndepărtat aproape în întregime, lăsând doar o ușoară patină. Sora mea mai mică străluțește, din cap până în picioare, asemenea citrinului.

Jaclyn se trânteste pe scaunul doamnei La Vaglio. Este o adevărată frumusețe, cu trăsături fine perfect proporționate, încadrate de bucle negre strălucitoare.

—Și carnea voastră a fost tare?

—Nu, nu, nu, răspundem în cor eu, tata și Tess.

—Pentru a mea aveam nevoie de fierăstrău. Jaclyn își face vânt cu meniul. Valentine, trebuie să-i dai gata pe toți.

—Nici o grijă din partea asta, spune Tess cu ironie în timp ce studiază invitații.

—Vă rog și eu ceva. Asigurați-vă că toată lumea de la masa bunicii are aparatele auditive deschise. Simt broboane de sudoare pe frunte.

—Nu-ți bate capul cu asta, soacrei mele nu-i place nimic. Jaclyn ia o înghițitură din apa mea cu gheață,

apoi își lipește paharul de obraz. Tot timpul comentează. Ca și când irlandezii ar ști să țină un toast amuzant. Scutește-mă!

Eu și Tess ne uităm una la alta. Irlandezii au inventat toastul, fără să mai amintim de povestea bine spusă, și se întâmplă să fie foarte buni la chestiile astea.

— Fii atentă, Jac! Doamna McAdoo face parte din familie acum, spune tata. Fii înțeleghătoare. Cel mai important lucru în viață este să te înțelegi cu oamenii. Altfel rămâi de una singură. Iar când ajungi să fii singură, nu mai există cale de întoarcere. Tata își trece degetul arătător peste gulerul cămășii ca și când ar aduna ultima fărâma de cremă de față dintr-un borcănel.

— O să iasă bine. De obicei așa se întâmplă, spun eu, vocea optimismului. Îmi mușc buza atât de tare, încât mă apucă durerea de cap.

— Valerie, tu urmezi! anunță șeful orchestrei arătând spre mine.

— Valentine! strigă Tess și Jaclyn ca să-l corecteze.

— Nu contează!

Îmi face semn cu microfonul de parcă ar fi un băț de tobă.

Mă uit pe ringul de dans. Cavalerul de onoare împreună cu un grup de băieți din frăție se află lângă tobe, sorbind dintr-un cocktail cu rachiu de piersici și suc de portocale.

— Fă-i praf! îmi spune vesel tata.

Jaclyn și Tess îmi fac semne cu degetele mari, zâmbind cu gura până la urechi de parc-ar fi la dentist să-și albească dinții. Îl caut cu privirea pe Alfred, care e la masa rudelor și ține o dizertație despre alergiile la gluten.

— Bună seara, dragi membri ai familiei, bună seara, prieteni.

Pun microfonul în suportul lui și reglez înălțimea. Pe tocurile de șapte centimetri, am un metru optzeci. Nu sunt convinsă, dar s-ar putea să fiu mai înaltă decât

mirele. Știu sigur că sunt mai înaltă decât toți cei de la masa Prietenilor din cauza herniei de disc și a deteriorării oaselor șoldurilor, despre care au discutat în voie la supă.

Zgomotul discuțiilor din încăpere se stinge, cu excepția câtorva voci izolate, apoi brusc se face liniște. Singurul zgomot pe care îl aud este șuieratul dintre protezele și gingiile mătușii Feen în timp ce respiră.

– Sunt Valentine Roncalli, una dintre surorile miresei.

– Știm cine ești! strigă Lorraine Pinuccia de la masa care este Insula Izolaților, aflată atât de departe, încât gestul pe care-l face cu mâna pare un semnal de pericol.

Tess se ridică încet din scaunul ei și îi aruncă o privire urâtă lui Pinooch. Mă uit spre mama, pe a cărei față se lățește același zâmbet de susținere pe care îl avusese când am greșit versurile îngerului din *Gloria in Excelsis Deo* cu ocazia concursului de frumusețe de la grădiniță, la Crăciunul din 1980. Aș vrea să-i strig: „Acum nu mă poți ajuta, mamă“, dar pare cufundată în amintire.

– Ei, îți mulțumesc, verișoară Pinooch. După cum știi, acum suntem familia Roncalli-McAdoo, și poate că cei din familia McAdoo nu ne cunosc încă pe toți, îi explic.

S-ar putea să am o iluzie optică, dar cred că Boyd McAdoo, fratele de trei ori divorțat al noului meu cumnat, care este electrician, se uită chiorăș la mine, așa că mai am un motiv s-o scurtez.

– Dumnezeu era în ceruri, încep, și s-a hotărât că era timpul să zămislească o țară... voia să zămislească o țară măreață, cu podgorii grozave, câmpii mănoase și apusuri de soare magnifice...

– Prima țară! strigă tata în timp ce face un unu în aer cu degetul arătător.

– Tată, te rog! Poate-ți păstrezi vocea pentru *Butterfly Kisses*. Mă cufund din nou în poveste. Domnul știa că vrea s-o boteze Italia.

Fratele tatălui meu, unchiul Sal, care dă veșnic cu bâta-n baltă, smulge un trandafir din aranjamentul din

mijlocul mesei părinților și se ridică în picioare, fluturându-l ca pe un steag.

– *Viva Italia sempre!* strigă el.

Domnul McAdoo se ridică și smulge alt trandafir din mijlocul mesei.

– Pentru Insula de Smarald! contraatacă.

– *E pluribus pizzard!* îi ia mama peste picior.

– Pentru întreaga lume! adaug ridicând un braț în aer pentru a cuprinde parcă întreaga umanitate.

Tess aplaudă. Singură.

– Oricum... continui eu, Domnul trebuia să umple Italia cu oameni și s-a întrebat: „Să o creez întâi pe femeie? Sau să-l fac întâi pe bărbat?” Dilema a durat câteva luni până când s-a hotărât. „O să le creez întâi pe femei, astfel încât să-i aștepte cu masa pregătită pe bărbați.”

Buni, Tess, Jaclyn, mama și tata așteaptă un moment, apoi se uită în jur și în cele din urmă, din solidaritate, scot un râs forțat. Ceilalți invitați rămân învăluți într-o tăcere tristă, luminați de lumânările votive, ceea ce-i face să pară niște actori de circ pensionați, dintr-un film de Fellini.

– Ei bine, continui adunându-mi forțele. Știți pentru ce a creat Dumnezeu frații în familiile italienești? Deoarece știa că surorile lor nemăritate aveau nevoie de parteneri de dans la nunți.

Autoironia merge și mai prost decât glumele cu adresă. Deja simt că cedez psihic. În încăpere este atâta liniște, încât aud gheața topindu-se în paharul de rom cu Coca-Cola al lui Len Scatizzi.

Domnul Delboccio, pipăitorul de funduri, strigă:

– Te-am invitat la dans, Valentine.

– A spus că o dor picioarele, se face auzită soția lui. Te întrebi, desigur, de ce-ar putea s-o doară picioarele pe o creatoare de pantofi. E de neînțeles.

– Oricum, n-o să insist, ripostează domnul Delboccio.

– N-ar trebui să insiști niciodată, i-o întoarce doamna Delboccio.

– Hei, voi doi! Lăsați-mă să termin de bifat momentul ca să vă puteți întoarce pe ringul de dans și să ne faceți o demonstrație, nouă, tinerilor. Cred că urmează un potpuriu cu Neil Diamond.

Fac tocmai gestul pe care îl urăsc, și anume strâng pumnii și-i lovesc ca și cum aş bate ouă. Exact ca mama.

– De unde tineri? La treizeci și trei de ani nu mai ești o puicuță, strigă mătușa Feen de la masa Demenților.

Apoi scoate un şuierat prin proteza superioară, pentru a-și accentua spusele. Se uită de jur împrejur prin încăperea, rotindu-și ochii în orbite ca niște mingi de golf care au luat-o razna. Zbiară:

– Treizeci și trei! *Madonna!* Atât avea și Iisus când a murit pe cruce.

– Atunci oamenii trăiau numai până la patruzeci de ani, urlă Tess către ea.

– Ce dracu', asta n-are nici o legătură cu ce-am spus! Sprâncenele albe și groase ale mătușii Feen se deformează într-un singur ciorap inform pe fruntea ei. E și mai rău. Asta înseamnă că la treizeci și trei de ani este *de-a dreptul* cu un picior în groapă și cu celălalt pe gheață subțire.

– Gata! Încetează! Sau îți tăiem cocktailurile. Acum vă povestesc ceva tare de tot. Cu câteva săptămâni în urmă, tata s-a dus la doctor. A luat-o și pe mama, ca să vorbească pentru el...

De la mese se aud câteva chicoteli.

– ... și doctorul spune: „Olandezule, ai bursită. Avem două variante. Pot să-ți fac o injecție cu cortizon. Dar nu ai nevoie de ea. Corpul tău îl produce natural.“ „Da?“ Tata era uimit. Doctorul continuă: „Sau trebuie să faci sex“. Tata și doctorul se uită la mama, care spune: „Doctore, eu nu am bursită“.

Încăperea izbucnește în aplauze.

– Vă rog să ridicați paharele.

Îmi dau seama că nu am nimic de băut. Cavalerul de onoare îmi trânteste în mână paharul lui cu cocktail, ud de la transpirație.

Ridic cupa în aer.

–Tom, bun-venit în familia noastră! Jaclyn, ești minunată, iar noi te iubim și suntem alături de tine. *Salute! Cent'anni!* Iau o înghițitură, în pofida rațiunii și a normelor de sănătate în vigoare. Și, oameni buni, nu uitați pungile cu cadouri! Pentru bărbați, apă de colonie Aramis, pentru fete, ciocolată Li-Lac!

–Ciocolată? Pe căldura asta? Iatră Monica Spadoni de la masa Mitocanilor. Ar fi trebuit să ne dea ventilatoare de stadion în miniatură. Aici, în spate, stăm lângă bucătărie, unde se frige carnea!

O ignor, scot microfonul din suport și i-l dau cavalerului de onoare, care se uită prin mine, așa cum privesc băieții o fată bătrână care supraveghează de pe margine niște liceeni care dansează. După alte câteva toasturi și tăiatul tortului, merg la masa Senililor, unde buni înmoaie un biscotto într-un espresso. Mă aplec peste spătarul scaunului și îi șușotesc la ureche:

–Te distrezi?

–Sunt gata când spui tu. Lasă-mă numai să le urez copiilor noapte bună.

Buni își pune pe masă poșeta incrustată cu mărgele și își dă scaunul înapoi.

Mă îndrept spre măsuta mobilă pe care se află tortul și mă așez lângă mama. Îi pun mâna pe umăr.

–Mamă!

Mama, cititoarea gândurilor, se încruntă.

–Plec?

–Trebuie să o duc pe buni acasă.

–Așa de repede?

–Mamă, tot ce vom pierde este rândul pe care îl vor forma strămătușile, ca niște vestale dintr-un film

cu Charlton Heston, pentru a-și disputa buchetele din mijlocul meselor.

Mâine toate mormintele strămoșilor mei, din Bayshore până în Sunnyside, vor fi împodobite cu flori de nuntă. Italienii nu risipesc niciodată un aranjament floral. E un păcat.

— Mulțumesc. Mama mă ia în brațe. Te iubesc, Valentine. Ți mulțumesc că ai atâta grijă de mama.

— Fă-mi un hatâr, îi cer.

— Orice, spune ea.

— Nu-l obliga pe tata să cânte *Butterfly Kisses*.

Mama ridică din umeri.

— N-aveți nici un haz.

Buni vine și o sărută repede pe mama, care îmi îngheșue în poșetă o bucată de tort învelită într-un șervețel. Alfred, Jaclyn și Tess se strâng în jurul nostru, așteptându-și rândul ca să-și ia rămas-bun de la buni. După ce ne-am sărutat și cu ultimul văr de-al doilea, în sfârșit putem pleca.

Bunica și cu mine ieșim din Sala Venețiană a Stelelor Strălucitoare și ajungem în hol, prin foaietul mare cu tavanul boltit, pe lângă pereții acoperiți cu tapet având model de culoarea afinei și a aurului, pe lângă șemineul de marmură cu incrustații, și, în sfârșit, pe sub candelabrele scânteietoare din foaietul de la intrare.

Bunica ia de pe masă o pungă de cadouri pentru mine, și apoi una pentru ea. Auzim primele acorduri ale melodiei *Oh, Marie*, un swing sexy pe care-l cântă orchestra în timp ce ieșim în noaptea înmiresmată. Urcăm în mașina noastră și ne așezăm în spate. Șoferul se întoarce și ne privește.

— Așa devreme, fetelor?

— În Manhattan, te rog, spune bunica.

Ne uităm una la alta și zâmbim. În sfârșit, mergem acasă.

Perry Street 166

Limuzina ocolește denivelările când ne apropiem de tunelul Midtown Queens. Împart cu buni ciocolata asortată Li-Lac, în timp ce zgârie-norii din Manhattan se profilează în față ca niște clape gigantice de pian, albe și negre, pe un cer argintiu.

Odată ieșiți din tunel înspre oraș, o luăm la dreapta pe Second Avenue. East Village arată ca vechiul Greenwich Village pe care mi-l amintesc de când eram copil. În noaptea asta are loc un carnaval de sfârșit de vară cu mulțimi scăldate în lumini roz-deschis și albastru-neon. Mergem spre vest prin centrul Greenwich Village și lăsăm în urmă clădirile înalte și viața de noapte. Pătrundem în sanctuarul tăcut, cu străzi șerpuitoare, mărginite de clădiri fermecătoare din gresie maronie, cu pervazuri pline de mușcate, luminate de lampadare vechi.

De la fereastra dormitorului meu din Queens, în timp ce Madonna continua să cânte neîncetat *La Isla Bonita*, îmi imaginam farmecul și rafinamentul Manhattanului, aflat la doar câteva stații de metrou. De-abia așteptam mesele de duminică din Village, unde locuiau bunicii mei. Când tata cotea pe Perry Street și mergea pe pavajul de piatră, eram sălțați pe bancheta din spate ca niște mingi de tenis. Străzile pietruite ne arătau că aproape ajunseserăm în locul cu adevărat magic: Firma de Încălțăminte Angelini.

— Unde este? ne întreabă șoferul.

— Clădirea de pe colț. Vezi umbrarul ăla cu dungi albe și albastre? Acolo stăm, îi spun.

Șoferul se apropie de trotuar și oprește mașina.

— Și locuiți tot timpul aici? întreabă.

–Din ziua în care m-am măritat, îi răspunde bunica.

–Grozav cartier, spune.

–Una peste alta, da, zâmbește bunica.

O ajut pe buni să coboare din mașină. Scormonește după chei la lumina lămpii de pe stradă. Mă uit la inscripția originală de deasupra ușii. Odinioară scria:

Încălțăminte Angelini

GREENWICH VILLAGE

Fondată în 1903

Anii de ploi au spălat însă ultimele trei litere. Acum scrie:

Încălțăminte Angel

GREENWICH VILLAGE

Fondată în 1903

„L”-ul din Angel este modelat ca o cizmuliță de modă veche până la gleznă, de culoare alb stins, cu năsturași albaștri-verzui. Când eram mică, tânjeam după o pereche de cizmulițe ca acelea de pe firmă. Buni obișnuia să râdă și să spună: „Ghetele alea nu mai sunt la modă de pe vremea lui Millard Fillmore¹”.

Încă de la intrare ne întâmpină mirosul înțepător de piele nouă, de ceară de lămâie și de ulei pentru mașinile de tăiat. Trec pe lângă ușa cu geam mat, gravată cu un A cu caracter italic, care duce în atelier, îmi ridic rochia și urc scările înguste. Ajung la etajul întâi, într-o încăpere mare, care cuprinde și bucătăria și livingul.

–Ia-o înainte și aprinde luminile, îmi spune buni de jos. Cu genunchii aștia, n-o să ajung sus până marți.

–Nu te grăbi, îi spun.

¹ Al treisprezecelea președinte al Statelor Unite (1850–1853) (n.red.)

Cu un bobârnac, aprind luminile înșirate deasupra blatului de la bucătărie. Bucătăria deschisă se întinde pe toată lungimea peretelui din spate. Bucătăria este separată de sufragerie, unde mâncăm, printr-un bar din granit alb și negru. Sub tejghea se află patru scaune de bar, îmbrăcate în piele roșie fixată cu capse de bronz. Îmi amintesc cum mă ridică buni pe scaun când eram copil. Ce ciudat să mă aflu aici, la cu peste treizeci de ani ai mei, aprinzând luminile și asigurându-mă că totul este în regulă, așa cum făcea mereu și ea pentru mine.

În mijlocul camerei se află o masă rustică lungă, pentru douăsprezece persoane. Scaunele cu spătar drept au pe tapiserie motive florale brodate de mama. La această masă, care este centrul vieții noastre de familie, mâncăm împreună, ne întâlnim cu clienții și ne facem planurile de afaceri.

Deasupra mesei este suspendat un candelabru opulent din sticlă de Murano, din care atârnă struguri de cristal împodobiti cu mărgele indigo. Tot timpul anului, în mijlocul mesei se află o vază plină cu flori proaspete. Buni este o obișnuită a pieței coreene de pe Charles Street. În fiecare marți sosesc flori proaspete, iar ea și-a făcut o datorie din a merge acolo, alegându-le pe cele mai bune. Săptămâna asta, într-un vas vechi de lut sunt înghesuiți crini vărğați de Japonia.

Dincolo de bar, în zona livingului, sub fereastra din față, se află o canapea lungă, confortabilă, tapisată cu catifea bej, cu perne verde-deschis și roșu aprins. În colț se află un fotoliu reglabil de piele neagră și o sofa asortată. Lampadarul de lângă ea are o tijă din sticlă, cu abajur din mătase cu dungi albe și negre. Pe o măsuță din fața canapelei se află un televizor. La ferestre atârnă perdele alb-gălbui transparente, care lasă lumina să pătrundă în încăpere, oferind în același timp și puțină intimitate față de strada aglomerată de jos.

Buni stă la intrarea în living și își ține mâinile în șolduri.

– Mi-ar prinde bine un păhărel înainte de culcare. Tu nu vrei?

– Cum să nu! Stai să-mi dau jos pantofii. Ai udat roșiile înainte de a pleca?

– Am uitat complet. Și a fost atât de cald astăzi...

– Nu-i nimic. Mă duc să le ud acum.

Îmi ridic poalele rochiei și urc treptele la etajul trei.

Mă opresc în camera bunicii, aflată în capătul scărilor, pentru a aprinde veioza de pe toaleta ei, și observ teancul de cărți de lângă pat. Buni este o cititoare pasionată. O dată pe lună merge la biblioteca publică de pe Sixth Avenue și umple un sac cu cărți. Teancul de cărți cuprinde, printre altele: *The Ten-Year Nap* de Meg Wolitzer, *What Happened on the Boat* de Angela Thirkell, *Hold Tight* de Harlan Coben, *Women & Money* de Suze Orman și *Smart Women Finish Rich* de David Bach.

Vechiul dormitor al mamei, aflat vizavi de cel al bunicii, decorat ca pentru un copil singur la părinți, a rămas neschimbat din anii '50. Are un aspect încărcat datorită tapetului dichisit cu buchete de violete legate cu panglică aurie, un birou mic cu un scaun vopsit în alb pentru a se asorta cu patul, care este acoperit cu o cuvertură din organza încrețită, de culoarea levănțicii, cu perne asortate, așezate pe lângă tăblia sculptată a patului.

Camera mea, care fusese camera pentru oaspeți, este imediat după a mamei. După ce bunicul a murit și bunica a rămas singură, mătușa Feen a locuit aici o vreme. De atunci au trecut zece ani, dar flaconul ei aproape gol de „Bonne Nuit” se găsește încă pe toaletă, cu puțin parfum de ambră pe fundul sticlei. Un pat dublu nepretențios, cu tăblie, acoperit cu o cuvertură albă, este plasat între două ferestre cu transperante din bumbac alb.

Pe un perete se află un scrin vechi, iar pe celălalt, un fotoliu cu brațe, îmbrăcat în catifea cu dungi. Camera asta

/ % 1 !
 . " .-\$ ((
 " !. J \$ - ' #
 . (J. . 6 . ' 1
 -- - . (! . 1
 . - - '
 = -. . ' 0
 ! (\$\$ ' !. 1
 ! \$- \$. ' .
 " (\$ -. \$(. . (1

